

Diversi Tractatus

Coloniae Agrippinae, 1629

Qvæstio VII. Vtrum condemnati ad ignem viui comburendi, an prius strangulandi sint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61359)

27
num. 18. & alij plerique, contra Pro-
sperum Farinacium *quest. 43. nu. 39.*
62. Martinum Deltrium *lib. 5. sect. 5.*
Ratio est: Quia licet depositio seu
testimonium personæ infamis mi-
nus ponderis habeat, tamen indi-
cium aliquod facit: tantoq; maius,
quandò plarium infamium perso-
narum depositiones concurrunt &
consentiant. Ergo fieri potest, tot
personas, v.g. duodecim, aut quin-
decim Sagas de proprio crimine
confessas, aliam vt sociam perseue-
ranter denuntiare, vt exinde oria-
tur indicium moraliter certum seu
indubitatum, quod plena proba-
tioni in criminib. exceptis, suapte
natura occultis, æquivalere debet.

Hæc sententia vera est, per se lo-
quendo, & secundum eam in praxi
procedendum est in hæresis crimi-
ne. Verùm quod attinet ad crimen
sagarum seu maleficarum, alia diffi-
cultas non modica se offert. Nam
vt testimonia, seu depositiones plu-
rium ad condemnationem homi-
nis non confessi sufficiant, debent
ij esse contestes, id est, testificari de
eodem facto particulari, sicuti su-
ptà ex communi docui. Atqui exi-
stimo, vix vnquam accidere, vt de-
cem, aut duodecim Sagæ in ean-
dem personam denuntiando con-
sentientes, de eodem particulari fa-
cto contestentur. Aut enim con-
fessæ, & de socijs interrogatæ id so-
lùm dicunt, Titiam quoque malefi-
cã esse: cuiusmodi tamen denuntia-
tiones, nisi particularium factorum

indicijs specificentur, nihil aliud
generare possunt, quàm infamiam
commissi criminis; quæ si sola sit,
patùm probat. Accedit hoc loco,
quòd maleficæ interrogatæ de so-
cijs interdum aliquas prodant; non
quia eas verè tales esse sciunt, sed
quia propter earandem in hoc ge-
nere infamiam, vel antecedentem
capturam, tales esse suspicantur. Sin
verò vltèrius examinatæ specialia
facta denuntient, vix accider, vt
multæ in eodem particulari cõsen-
tiant: sed vna dicet, se ante tres an-
nos: altera se ante duos annos Ti-
tiam in conuentu Sagarum, ac Dæ-
monum vidisse: tertia, se eandem
sociam habuisse in creanda tem-
pestate: quarta se sociam habu-
isse in alio magiæ genere. Cuius-
modi denuntiationes infamium
personarum, quantumuis multipli-
citas, si solæ sint, & non alijs gra-
uioribus indicatijs, aut testimonijs
confirmatæ, arbitror ad condem-
natoriam sententiã haud sufficere.

QVÆSTIO VII.

*Vtrum condemnati ad ignem viui combu-
rendi, an prius strangulandi sint?*

Resp. ex doctrina Couar. 2. *resol. cap.*
10. nu. 9. Iulij Clari 5. fin. q. 99. n. 7.
Binsfeld. cit. memb. 2. concl. 7. dub. 4. &
dico I. Si lex ob criminis atrocita-
tem iubeat Reum igne comburi,
o z . intel-

intelligitur, vt viuis comburatur: Consequenter Iudex id legis præscriptum exequi debet; nisi sit sapremus, qui in lege dispensare possit, vel nisi ob circumstantias, epikeia dicter, legis rigorem in casu particulari mitigandum esse: quæ de re vide Prosp. Farinac. in pract. criminali q. 17. n. 5.

28

Dico II. Consuetudo apud Christianos viget, vt Rei ad ignem damnari non lenta morte, absque omni subsidio, crucientur; ne in desperationem, aliudve graue peccatum incidant, atque impenitentes decedant: sed quibusdam locis pectori illorum puluis tormentarius appenditur, cuius concussionem extinguantur. Excipe: Nisi impenitentes, & in crimine pertinaces persenerent hæretici, aut malefici; tum viui, absque subsidio, non immerito cremantur: cum cesserit ratio, cur pœna legibus decreta mitigari debeat.

QVÆSTIO VIII.

An, & quatenus Saga, si in carcere moriantur, de crimine infamari, aut damnari possint?

29

Respondeo, & dico I. Licet ordinariè crimina, eorumque pœnæ morte extinguantur, sicuti habetur l. 1. & 2. C. si Reus, vel Accusator mortuus sit, & l. Lucius. ff. de iure fisci: tamen id locum non habet in criminibus exceptis: cuiusmodi est v. g. crimen desertæ militiæ, l. defunctorum, C. de re:

militari, lib. 12. Crimen læsæ Maiestatis, l. vlt. C. ad l. Iuliam Maiest. Crimen hæresis, l. Manichæos, Cod. de hæreticis, Crimen Apostasiæ, l. hi qui, Cod. de apostatis. Crimen beneficij, seu maleficij, quippe quod secundum præxin forensem, hæresi æquiparatur. In eiusmodi, inquam, Reus conuictus, aut antea confessus, etiam post mortem damnari, aut bona eius confiscari possunt, sicuti docet Gl. in cit. l. 1. C. si Reus, vel Accusator, Gomez 3. resol. c. 1. num. 8. Clarus cit. §. fin. qu. 51. n. 13. Martinus Delrius lib. 5. sect. 19. Quamobrem quibusdam locis consuetudo est, vt tali casu Saga, si in carcere, post iuridicam criminis confessionem, aut conuictionem, mortuæ sint, publico loco crementur. Idemque in alijs grauissimis criminibus puta hæresis, læsæ Maiestatis, sodomix, latrocinij factitari solitum esse, vt cadauer hominis in tali crimine notoriè deprehensi, conuicti, aut confessi, post eius mortem cremetur, aut furca suspendatur, restis est Gomez cit. c. 1. n. 81. Clarus nu. 15.

Dico II. Si Saga in carcere moriantur, antequam crimen confessa, vel de eo conuicta est (nisi aliud obstat) in sacro loco sepeliri debet: tãtũ abest, vt corpus eius cremari, aut memoria seu fama eius publicè damnari possit. Ita ex cõmuni Delrius loc. cit. Excipe I. Nisi Reus in carcere sibi ipsi mortem conscuerit, tunc corpus eius igne comburi, vel furca suspendi iure potest: cum

cen-